

Dyslexie (-protocol)

Afspraken t.a.v. dyslexie:

Compensaties:

1. Beoordelen van toetsen:

Nederlands:

Wat toets je?

a. Schrijfoopdrachten:

1. Fictieopdrachten: 10% van de score is voor spelling/zinsbouw. Spel-en zinsbouwfouten worden voor alle leerlingen gelijk beoordeeld(zie examenregeling).
2. Zakelijke/creatieve schrijfoopdrachten: 10% van de score is voor spelling/zinsbouw. Spel-en zinsbouwfouten worden voor alle leerlingen gelijk beoordeeld(zie examenregeling).

b. Proefwerken:

1. spellingproefwerken: spellingproefwerken worden gewoon nagekeken. Bij het berekenen van het rapportcijfer wordt bekeken of dit proefwerk ervoor zorgt dat de leerling een onvoldoende scoort. Indien dit het geval is, telt het cijfer voor het proefwerk niet mee.
2. Woordenschatoefeningen/tekstproefwerken/kijk-en luisteroefeningen/ combinatieproefwerken: Indien door de docent, het antwoord niet achterhaald kan worden door spelling-en/of zinsbouwfouten dan telt dat antwoord als fout. Spelfouten tellen verder niet mee in de beoordeling.

c. Presentaties:

Bij presentaties wordt er in de beoordeling geen rekening gehouden met dyslexie.

Vreemde talen:

Wat toets je?

- a. toets je de woordbetekenis: dan de spelfouten niet mee tellen.
- b. toets je de schrijfwijze: de spelling van een dyslectische leerling wordt soepeler beoordeeld.

Andere vakken:

Spelfouten tellen niet mee in de beoordeling.

2. Extra Tijd:

Nederlands:

- a. TRAP-proefwerken: Extra Tijd(15 minuten).
- b. Reguliere proefwerken: mocht een leerling, ondanks goede inzet, te weinig tijd hebben voor een proefwerk of toets die in de les gegeven wordt, dan mag de leerling het werk een volgende les afmaken.
- c. bij schriftelijke overhoringen Extra Tijd(25%).

Vreemde talen:

- a. TRAP-proefwerken: Extra Tijd(15 minuten).
- b. Reguliere proefwerken: bij een proefwerk met verschillende onderdelen de

- leerling minder items per onderdeel laten maken of de leerling, ondanks goede inzet, het werk tijdens een volgende les af laten maken.
c. bij schriftelijke overhoringen Extra Tijd(25%).

Andere vakken:

- a. TRAP-proefwerken: Extra Tijd(15 minuten)
- b. Reguliere proefwerken: leerling maakt de toets/het proefwerk, welke ondanks goede inzet niet klaar is, tijdens een volgende les verder af.
- c. bij schriftelijke overhoringen Extra Tijd(25%).

3. DL:

Nederlands, vreemde talen en andere vakken:

De leerling met dyslexie schrijft DL bovenaan op het antwoordblad.

4. Lettertype en lettergrootte:

Nederlands, vreemde talen en andere vakken:

Proefwerken en schriftelijke overhoringen voor alle leerlingen maken in lettertype Arial met lettergrootte 12. Zorg dat het overzichtelijk voor ze is.

5. Mondelinge afname:

Nederlands + andere vakken:

Wanneer het schriftelijk werk door de dyslexie onvoldoende wordt beoordeeld, in overleg met de afdeling, de leerling de mogelijkheid bieden om het proefwerk mondeling te herkansen en dan beide scores te middelen.

Vreemde talen:

Mondeling overhoren als het blijkt dat het zin heeft.

6. Ruimte tussen diverse opdrachten:

Nederlands, vreemde talen en andere vakken:

Ruime afstand tussen de verschillende opdrachten in het proefwerk, zodat de leerling de gemaakte en overige opdrachten af kan dekken.

7. Regelschrift:

Nederlands:

Voor spelling mag de leerling tijdens de les en bij proefwerken/overhoringen zijn regelschrift gebruiken. De leerling moet dit zelf bij zich hebben. In het regelschrift mogen geen voorbeelden enz. staan die in het theorieboek voorkomen.

Vreemde talen:

Indien de docent het nodig acht, mag de dyslectische leerling tijdens het werken in de les gebruik maken van een regelschrift. Bij proefwerken/schriftelijke overhoringen mag hij van dit regelschrift geen gebruik maken.

8. Vragen/opdrachten proefwerken/overhoringen dicteren:

Nederlands, vreemde talen en andere vakken:

Vragen en opdrachten voor proefwerken/schriftelijke overhoringen niet dicteren of van het bord laten overschrijven.

9. Aantekeningen:

Nederlands, vreemde talen en andere vakken:

Kopieën verschaffen van aantekeningen voor zover mogelijk. Zodra er aantekeningen op het bord gemaakt worden, de dyslectische leerling de mogelijkheid bieden om deze aantekeningen over te nemen. Indien waarneembaar is dat dit overschrijven problemen oplevert, dan de dyslectische leerling eventueel de aantekeningen van een medeleerling laten kopiëren.

10. Hulpmiddelen:

Nederlands, vreemde talen en andere vakken:

Hulpmiddelen, indien de leerling daar baat bij heeft (zoals een daisy-speler, een leesliniaal, een laptop, een alfabetstrook e.d.), tijdens de les en tijdens toetsmomenten toestaan. De leerling is zelf verantwoordelijk voor deze materialen.

11. Luistertoetsen:

Nederlands en vreemde talen:

Bij luistertoetsen langere pauzes (ca 10 sec.) tussen het beantwoorden van de vragen.

12. Nabespreken:

Nederlands, vreemde talen en andere vakken:

Nabespreken van proefwerken.

Dispensaties:

1. Mondelinge (lees)beurten:

Nederlands, vreemde talen en andere vakken:

Indien mondelinge beurten en leesbeurten nodig zijn deze beurten thuis voor laten bereiden.

2. Vrijstelling van vreemde taal:

Vreemde talen:

In overleg met de afdeling: vanaf de start van klas 2 vrijstelling van een vreemde taal indien de dyslectische leerling ondanks inspanningen en compensaties (zie hierboven) voor zijn toetsen continue onvoldoendes scoort en het sociaal-emotionele problemen op gaat leveren. De tijd die dan vrijkomt invullen met opdrachten bij andere vakken, RT, compenseren bij de andere vakken.